

Aanbod VONAC 2017-2018

Aard: B = Begeleiding; N = Nascholing

Begeleiding: L = Lies Pycke; V = Veerle Wauters; A = Ann Servranckx; J = Johan Royeaerd

Thema	Aard	Begeleider	Inhoud
Nieuwe autoriteit	N	L	Ouders en leerkrachten worden vandaag in toenemende mate geconfronteerd met een verlies aan autoriteit en gevoelens van hulpeloosheid en vertwijfeling met betrekking tot kinderen. Deze nieuwe realiteit doet de vraag rijzen, zowel praktisch als ethisch: hoe kunnen ouders en leerkrachten uit hun hulpeloosheid geholpen worden zonder bestraffend en autoritair te worden? Hiervoor bieden we een alternatief, nl. de ontwikkeling van een nieuwe vorm van gezag, 'De Nieuwe Autoriteit' genoemd. Belangrijk daarbij is dat leerkrachten tools krijgen om aanwezigheid en autoriteit te (her)winnen.
Opleiding GRROW - methodiek waardierend en inspirerend coachen	N	L	In deze opleiding leer je om met lef door te vragen en de coachee te ondersteunen en te inspireren in zijn denken. Het GRROW-coaching-model wordt toegelicht en getraind, zodat je duidelijke kaders krijgt over hoe je bekrachtigend kan coachen. De kracht van GRROW is dat het in 5 overzichtelijke stappen leidt tot een duidelijk eindresultaat. Doordat de gecoachte zélf komt tot verhelderen, genereren van ideeën en oplossingen, beklijft de output beter. Vaardigheden als feedback geven, uitdagen, toelaten, ontspannen, ... worden geoefend. De meegegeven kaders zijn ontleend aan het boek 'Waardierend Coachen' van Jef Clement.
Talentgericht onderwijs	N	L	Worden de talenten van je team voldoende in kaart gebracht? Het is niet omdat iemand competent is dat zijn of haar talenten voldoende tot uiting komen in de job. Het is goed om zicht te krijgen op ieders talenten om zo problemen op te lossen of te voorkomen. Teamcohesie hangt af van veel factoren. Hoe kunnen we deze nog coherenter maken? Tijdens de opleiding gaan we op zoek naar de motivaties van een team om de werking verder te optimaliseren.
Onderwijsontwikkeling en onderwijsinnovatie	B	A	We beschouwen onderwijsontwikkeling en -innovatie niet als een doel op zich, maar als een bijdrage tot de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Het is een middel om het leren van de leerlingen optimaal te ondersteunen. Een ontwikkelingsgericht beleid wordt hierbij gekoppeld aan innovatie.
Flexibele leerwegen	B+N	A	Elke leerling is anders. Die verscheidenheid zou binnen het gewoon onderwijs zo veel mogelijk een passend antwoord moeten krijgen. Flexibele leerwegen kunnen daarbij krachtadig helpen. Het doel is leerwegen beter en gericht koppelen aan de specifieke behoeften en mogelijkheden van elke leerling door een betere afstemming van instructies en curricula. Bovendien laat dit toe het parcours van de lerenden optimaler te spreiden in de tijd.

Co-teaching	B+N	L	Co-teaching brengt vele voordelen met zich mee maar vraagt om een goede praktische organisatie. Dit is een veranderingsproces dat een lange termijnvisie vergt. Hiertoe kan begeleiding en nascholing geboden worden waarbij visieontwikkeling een belangrijk aspect vormt.
Interacties tussen leerlingen en leerkrachten observeren	B	A	Gerichte observaties laten toe gedrag en reacties beter te kunnen kaderen en om te vormen tot effectieve remediëring. Eenvoudige maar bruikbare tips worden meegegeven om hiermee aan de slag te kunnen gaan.
Team-, groep- of individuele coaching	B	L+V+A	De nadruk komt hier te liggen op het functioneren van een team, een kleine groep of op het welbevinden van de individuele medewerker. Via gesprekken worden aandachtspunten blootgelegd om het functioneren te optimaliseren. Die worden vertaald in verbeteracties die een positieve wending geven aan het functioneren van het team of het individu vanuit waarderend coachen en coachen met lef.
Aanvangsbegeleiding	B	L	Beginnende leerkrachten hebben nood aan en recht op goede aanvangsbegeleiding. Dit kan zowel beginnende leerkrachten betreffen als het opleiden van competente mentoren. Aan bod kunnen komen: kwaliteiten van een goede mentor, feedback geven en ontvangen, omgaan met emoties, wat is mijn beleving tegenover wat is waarheid?
Klasinrichting en klasmanagement	B	A	Kinderen en jongeren brengen heel wat tijd door in de klas. De ideale klas bestaat niet maar toch voldoet een klas best aan een aantal criteria. Ze dient tegelijk uitnodigend, rustgevend en uitdagend te zijn. Hoeken zijn best aantrekkelijk en inspirerend zodat ze de zelfstandigheid van de leerlingen bevorderen. Maar er bestaan ook andere alternatieven.
Meertaligheid en taalbeleid	B+N	L+A	Meertaligheid op school is een realiteit. Dit brengt heel wat vooroordelen mee en zet vastgeroeste aannames op de helling. Vanuit onderzoeken over meertaligheid worden kaders aangeboden om een coherent en gedragen, vernieuwend taalbeleid uit te bouwen.
CLIL	B	A	Content and Language Integrated Learning (CLIL) is een vorm van meertalig onderwijs, nl. onderwijs van een niet-taalvak in een andere taal dan het Nederlands. Die andere taal is in Vlaanderen het Frans, Engels of Duits. Scholen worden op weg geholpen met deze innovatieve techniek.
Cultuur	B	A	CANON Cultuurcel bouwt bruggen tussen het onderwijs en de culturele wereld en biedt informatie, inspiratie en financiële tegemoedkoming aan leerkrachten. Ondersteuning kan geboden worden aan scholen om met deze projecten aan de slag te gaan.
Weerbaarheid en welbevinden bij leerlingen	B+N	A+L+V	Via oefeningen uit leefsleutels leren leerlingen hoe ze zich weerbaar kunnen opstellen. Met de leerkrachten kunnen deze oefeningen overlopen worden in een train-de-trainer concept. Leerkrachten krijgen tips om het welbevinden van leerlingen in de klas en binnen de school te verhogen.
Filosofen met kinderen en jongeren	N	L	In onderwijs gaat het niet enkel om aanleren of toepassen van kennis. De competenties die in 'filosofen met kinderen en jongeren' aan bod komen, stellen kinderen en jongeren in staat om kritisch en reflectief te denken, creatief oplossingen te zoeken, buiten een referentiekader te denken, ... Veel basiscompetenties uit de vakoverschrijdende eindtermen worden getraind, bv. actief luisteren, spreekdurf, correct verwoorden van je gedachten, innemen van een standpunt, respect voor elkaars mening, conceptualisering, ...

Binnenklasdifferentiatie	N	L	Verschillen tussen leerlingen zijn eerder regel dan uitzondering. Om in de klas positief met deze verschillen om te gaan en om iedere leerling of cursist maximale leerkansen te bieden, is differentiatie nodig. Deze opleiding geeft kaders om in te spelen op de verschillen in je klas.
Breed evalueren en breed rapporteren	B+N	L	Breed evalueren brengt via verschillende soorten evaluaties in kaart wat de leerling of cursist al beheerst op vlak van kennis, vaardigheden en competenties. Traditionele toetsen worden aangevuld met andere vormen van evalueren, zoals portfolio's, observatiewijzers, zelfevaluatie, co-evaluatie, etc. Deze begeleiding biedt concrete voorbeelden en bespreekt voor- en nadelen van breed evalueren.
Activerende werkvormen en coöperatieve leerstrategieën	N	L	Leerlingen/cursisten zelf aan de slag laten gaan werkt motiverend. Bovendien bieden de werkvormen extra mogelijkheden om interactief en samen lerend inhouden aan te brengen, te koppelen aan leerstijlen en de aanwezige diversiteit in de klas optimaal te benutten. Zo kan je meer rekening houden met de mogelijkheden van leerlingen of cursisten en hun welbevinden bevorderen. Tijdens deze opleiding worden de werkvormen met de groep ingeoeft en mogelijkheden en beperkingen in kaart gebracht.
GOK opstarten en/of begeleiden	B	L	Opstarten en begeleiden van een GOK-team. Basissituatie in kaart brengen, exploreren en tussentijds evalueren van processen en mogelijkheden om te komen tot een gedragen plan dat leidt tot zinvolle acties, waar leerlingen en leerkrachten beter van worden.
Leerlingenparticipatie	B	L	Participeren is motiveren. Leerlingen of cursisten kunnen betekenis geven aan onderwijs, ze geven er mee gestalte aan. Ruimte creëren om een open dialoog aan te gaan zodat fundamenteel en wederzijds respect de grondslag wordt. Een gezond evenwicht zoeken tussen formele en informele participatie via zowel een procesmatige als een organisatorische begeleiding.
Ouderparticipatie	B	V	Aan de hand van 'het participatiehuis', uitgewerkt door de ouderkoepels, worden een schooleigen visie en aanpak uitgebouwd op vlak van ouderparticipatie. Hierbij is er oog voor zowel een breed bereik aan ouders als voor een divers aanbod, waarbij participatie in verschillende graden vorm krijgt (gaande van ouders informeren tot hen heel actief betrekken bij bepaalde beslissingen op school).
Prioritaire nascholingsthema's departement onderwijs: het M-decreet	B	A	In scholen leerplichtonderwijs die instappen in een (gratis) nascholingstraject rond de uitrol van het M-decreet is participatie in de kerngroep mogelijk, met begeleiding. Deze opleidingstrajecten kaderen binnen de prioritaire nascholingsthema's van het departement onderwijs en zijn voor 2017-18 verlengd.
Ondersteuningsnetwerk OKOplus	B+N	A	Binnen het ondersteuningsnetwerk zal de competentiebegeleidster vanuit de PBD een centrale rol opnemen op vlak van begeleiding en professionalisering van de leerkrachten in het gewoon en van de ondersteuners in het buitengewoon onderwijs, i.s.m. het CLB.
Competentieontwikkeling	B+N	A	De bestaande competenties bij medewerkers verder ontwikkelen om leerlingen en cursisten met specifieke onderwijsbehoeften beter te kunnen ondersteunen, bv. op vlak van interpersoonlijke competenties, pedagogische, vakinhoudelijke, didactische of organisatorische competenties, samenwerken met collega's of met de omgeving, of competenties in reflectie en zelfontwikkeling.
Coachen van teams en individuele leerkrachten i.v.m. dyslexie, dyscalculie, faalangst, ASS, ADHD, ...	B+N	A	Concrete informatie over wat is dyslexie, dyscalculie, dyspraxie e.a., wat zijn zwakke en sterke kanten van leerlingen met leerstoornissen. Aangevuld met tal van praktische tips om in de klas aan de slag te gaan met deze leerlingen of cursisten.

Dyslexie en leren van een vreemde taal	N	A	Leerlingen met dyslexie hebben het al moeilijk met het leren van hun moedertaal. Een vreemde taal leren is voor leerlingen of cursisten met deze leerstoornis een enorm zware klus. Tijdens deze opleiding wordt een beeld gegeven van deze problematiek en tips om deze leerlingen daarbij te helpen.
Coachen van teams i.v.m. differentiëren, diversiteit, redelijke aanpassingen, UDL, ...	B+N	A	Het M-decreet is een stap naar meer inclusief onderwijs. Differentiëren en UDL (Universal Design for Learning) helpen daarbij. Je concentreren op die redelijke aanpassingen welke alle leerlingen ten goede komen, betekent direct ook zinvoller omgaan met diversiteit. Via een bondige uitleg over al deze termen en heel veel tips leer je ermee aan de slag te gaan in de klas of op school.
ASS, type 9 en draaiboek	B+N	A	Autismespectrumstoornissen vragen veel van medewerkers en van lerenden. Inzicht in oorzaken, gevolgen en aanpak kan al veel helpen, zoals bruikbare tips om leerlingen met ASS beter te kunnen begeleiden, hetzij in een klas type 9, hetgeen in het gewoon onderwijs. Omgaan met leerlingen met autisme en met hun ouders vergt vaak een andersoortige aanpak. Via een draaiboek kan dit meer gestructureerd en daardoor eenvoudiger verlopen.
HGW/HGD	B+N	A+V	Handelingsgericht werken en handelingsgerichte diagnose willen de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd wordt op de onderwijs- en basisbehoeften van de leerlingen alsook op hun talenten. Tevens wordt gekeken naar wat de leerkracht nodig heeft om tegemoet te kunnen komen aan de noden van de leerling. Samen met de zorgverantwoordelijken bekijken we hoe het hele team door deze bril kan leren kijken.
Aanpassen aanbod aan wijzigende leerlingenpopulatie in BuO	B	V	Als gevolg van het M-decreet zien we dat de groep leerlingen in het buitengewoon onderwijs verandert: de problematiek verscherpt, het ontwikkelingsniveau ligt lager, ... Samen bekijken we of het aanbod nog aansluit bij de noden en de kenmerken van de leerlingen. We zoeken uit waar de school met deze leerlingen naartoe wil, welke vaardigheden, attitudes en kennis de school wil aanleren en hoe hier concreet mee aan de slag kan worden gegaan.
Transitiemomenten BaO naar SO begeleiden voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	B	A	Hoe zorg ik als leerkracht voor een vlotte overgang van basis naar secundair onderwijs, hoe creëren we een warm onthaal in het secundair onderwijs, specifiek voor leerlingen met leerproblemen? Tal van praktische tips helpen deze overgang te faciliteren.
Transitiemomenten SO naar HO via het programma 'horizontaal', onderwijskiezer en de Columbustoets	B+N	A	Het programma 'horizontaal' laat leerlingen van het 2 ^{de} tot het 6 ^{de} jaar secundair onderwijs (met of zonder leerbeperkingen) toe kennis te maken met verschillende werkdomeinen. Hieruit leren zij hun eigen talenten en interesses kennen zodat ze tot een goede studiekeuze komen in het 6 ^{de} jaar.
Geïntegreerd zorgbeleid	B	A+V+J	In het kader van het nieuwe decreet op de leerlingenbegeleiding zal elke school over een zorgbeleid moeten beschikken. Vanuit de deelaspecten die binnen de school (of het centrum) reeds bestaan bouwen we samen aan een geïntegreerd zorgbeleid, waar alle zorggerelateerde aspecten in worden meegenomen.
Leerlingenbegeleiding en zorgcoördinatie	B	V+A	Ondersteuning voor het team leerlingenbegeleiders of voor de zorgcoördinator in het werken met bv. handelingsplannen, handelingsgericht werken, begeleiden van leerlingen met zorgvragen, samenwerken met externe diensten.
Werkgroep Zorg	B	J+V	De begeleiding van een specifieke werkgroep zorgbeleid met als mogelijke onderwerpen bv. beleidsplanning, geïntegreerd zorgbeleid, tevredenheidsbevragingen, infobrochures, trajectbegeleiding, zorgcoördinatie.

Gezondheidsbeleid	B	V+J	Het uitwerken van een geïntegreerd gezondheidsbeleid treedt ook steeds meer op de voorgrond (in relatie tot het zorgbeleid). Deelaspecten worden via kaders en tools van VIGeZ ingebouwd in een doordacht en stevig gezondheidsbeleid.
Preventie, veiligheid en bescherming op het werk	B	J	De werking van het CPBW wordt ondersteund via optimaliseren van bv. risicoanalyse, globaal preventieplan, jaaractieplan, rapportering. Ook de relatie met de EDPBW kan meegenomen worden.
Welzijn op het werk	B	J+V	Het vermijden van psychosociale risico's op het werk is een belangrijk en actueel aandachtspunt voor directies en bestuurders. Ondersteuning kan hier gebeuren door het aanreiken van methodieken, het mee in kaart brengen van risico's, het samen bepalen van prioriteiten en het uitbouwen van een beleid om actief werk te maken van deze thema's.
Kansarmoede	B+N	A	Voor kinderen in kansarmoede kan de school een verschil maken. Kansarme kinderen leren ontdekken, erkennen en herkennen in de klas/school is een hele uitdaging. Er bestaan vele brillen om naar kansarmoede te kijken. Daaruit kan je leren wat je best niet doet en niet zegt tegen kansarme leerlingen maar ook wat je wel kan doen.
Radicalisering/polarisering	B	V	Polarisering is een beweging waarbij verschillende groepen zich tegenover elkaar opstellen en de verschillen onderling benadrukken waardoor radicalisering in zijn brede betekenis kan ontstaan. Het is een voedingsbodem voor pesten en grensoverschrijdend gedrag. Willen we werken aan een warme school waar ieder zich thuis voelt, dan dient polarisering voorkomen. Samen werken aan een verbindend schoolklimaat haalt de bodem onder polarisering weg. Begeleiding kan zowel preventief als bij actuele problemen.
Nascholing radicalisering/polarisering	N	V	Wat is radicalisering en extremisme en polarisering? Hoe ontstaat dit? Wat kunnen we als school doen om dit te voorkomen? Waar vinden we steun bij een concreet probleem van radicalisering? Deze nascholing wordt vorm gegeven op basis van de vragen en de noden van het team in kwestie. Meer info over de visie van waaruit gewerkt wordt: zie http://www.voop.be/radicalisering-voorkomen-of-net-aanmoedigen/
Omgaan met etnisch-culturele en levensbeschouwelijke diversiteit in de klas	B+N	V	Onze samenleving wordt alsmaar diverser op verschillende vlakken, zeker in scholen in een grootstedelijke context. Waar willen we met deze diversiteit heen? Willen we dat iedereen hetzelfde wordt als 'ons'? Willen we dat alle verschillende groepen netjes naast elkaar leven of kiezen we voor een diverse mix met uitwisseling over de verschillen heen? Hoe kijk je als leerkracht naar verschillen en ben je je bewust van eigen positie en impact? Hoe gaan we om met vooroordelen, angst voor verschillen, uitsluiting? Een opleiding op maat van het team.
Seksuele integriteit: het vlaggensysteem	B+N	V+J	Hoe kijken we naar seksueel gedrag bij leerlingen en hoe reageer je hier best op? Welke gedragingen zijn normaal en welke dienen begrensd? Wanneer betrek je ouders in het verhaal? Hoe zorgen we dat een team hier uniform en consequent mee omgaat? A.d.h.v. het vlaggensysteem van Sensoa bespreken we deze vragen en maken een opstap om dit op school pedagogisch te gebruiken. Kan via een teamnascholing, eventueel gevolgd door verdere begeleiding voor het middenkader op vlak van de implementering op school.
Relationele en Seksuele Vorming (RSV)	B	V	Niet iedereen voelt zich geroepen om RSV te geven maar toch staat het in de leerplannen. Ondersteuning voor leerkrachten is mogelijk door samen hun aanbod rond RSV te bekijken en eventueel verder uit te werken of aan te passen. Dit binnen een visie op RSV, als deel van zorg- of gezondheidsbeleid, gedragen door het hele team.

Omgaan met grensoverschrijdend gedrag op school	B	V	Met een interne werkgroep binnen de school werken we een beleid uit rond hoe je op school wil en kan omgaan met grensoverschrijdend gedrag en welk beleid je voert rond het gebruik van een time-out-ruimte.
Omgaan met emotionele problemen bij leerlingen (faalangst, problemen in thuissituatie, rouw, ...)	B	V	Hoe ver ga je als leerkracht in het ondersteunen van leerlingen met emotionele problemen, hoe ga je als leerlingenbegeleider of zorgcoördinator hiermee om, wanneer verwijst je door? Voor deze vragen kunnen algemene richtlijnen gegeven worden maar ook hulp bij een heel concrete situatie waar je op school mee geconfronteerd wordt.
Hoogsensitiviteit	B+N	V	Wat is hoogsensitiviteit? Bestaat dat wel? Hoe herkennen we dat in de klas? Hoe kan je hoogsensitieve leerlingen ondersteunen? Rond deze vragen staan we samen stil. Dit kan zowel in overleg met een individuele leerkracht die vragen heeft over een leerling in de klas als met het hele team.
Veranderingstrajecten op school met Flanders Synergy	B	V+A+J	Onder begeleiding van Flanders Synergy kan een tweejarig veranderingstraject doorlopen worden binnen de school. Een gezamenlijk traject met meerdere scholen/centra is ook mogelijk. Er wordt gewerkt op meerdere domeinen, bepaald in overleg met de school of scholen.
Professionaliseringsbeleid	B+N	A+J	Verbreden van een bestaand nascholingsbeleid via een competentiebeleid naar een integraal professionaliseringsbeleid voor de hele school/centrum, waar alle aspecten van een lerende organisatie in worden mee genomen.
Referentiekader OnderwijsKwaliteit (OK) – basisopleiding + procesbegeleiding	B+N	V+J	In functie van het Referentiekader OnderwijsKwaliteit (OK) gaat in september in elke school en centrum een specifieke opleiding door. Deze focust zowel op het opvolgen van de kwaliteit van het eigen onderwijs als op het ontwikkelen van een onderwijskwaliteitsbeleid. Vertrekkend vanuit de pedagogische eigenheid van elke school of centrum wordt via een zelfevaluatie een opstart gemaakt van een interne werkgroep die het OK-traject verder zal vorm geven.
Structureel beleidsoverleg directies en middenkader	B	L+J	Via gestructureerd overleg komen tot actieplanning rond aspecten van de schoolwerking, zowel voor de korte als de lange(re) termijn. Tussentijds overleg kan hierbij leiden tot inbreng vanuit de PBD als 'kritische vriend'. Acties worden in onderling overleg bekeken en geëvalueerd om tot de meest aangewezen begeleiding te komen.
Collegiale visitatie	B	L+A	Via gerichte kijkwijzers verlagen we de drempel om elkaars terrein te bewandelen, zodat er leermomenten gecreëerd worden. Van elkaar leren, durven vragen stellen, ... is de doelstelling. Expertise delen van jong en oud.
Schoolinterne of schooloverstijgende intervisies organiseren en begeleiden	B	L+V+A	Elke school is uniek en heeft een eigen expertise uitgebouwd gedurende jaren. Het opzetten van intervisies kan een meerwaarde betekenen op verschillende niveaus en domeinen van het functioneren van een school of over de eigen grenzen.
Intervisiegroep directies CVO	B	J	Het intervisieoverleg met de directies van de CVO's loopt verder. Inhoudelijk wordt hierbij vooral gewerkt rond beleidsthema's. Er zijn een viertal bijeenkomsten per jaar voorzien.
Intervisiegroep directies leerplichtonderwijs	B	J	Voor directies buitengewoon onderwijs gaat het intervisieoverleg vanaf 2017-18 over onderwijsbeleidsthema's. Directies BaO en SO kunnen aansluiten. Er worden een 3-4 bijeenkomsten voorzien.
Intervisiegroep middenkader leerplichtonderwijs	B	V+A+L	Thematische intervisies voor middenkader van scholen leerplichtonderwijs, inz. buitengewoon onderwijs. Bedoeling is van mekaar te leren (lerende netwerken) en de expertise in de scholen te delen. Drie à vier bijeenkomsten per jaar; de onderwerpen worden vastgelegd in overleg met de deelnemers.

Personeelsvergaderingen mee voorbereiden en ondersteunen	B	L+J	Input geven op inhoudelijk en procesmatig vlak om een personeelsvergadering voor te bereiden. Aanreiken van geschikte werkvormen, selecteren van inhoudelijke items, verhogen van de participatie van het personeel, creëren van meer gezamenlijke gedragenheid.
Evaluatieproces medewerkers	B+N	J	Aan bod komen binnen deze opleiding: functiebeschrijvingen, plannings-, functionerings- en evaluatiegesprekken, formulieren, aanpak en planning en beroepsprocedures. De opleiding kan inzoomen op de schoolspecifieke context en bevat veel voorbeelden en praktische tips. Ook begeleiding van een evaluatietraject dat reeds loopt is mogelijk en gebeurt op maat van de school.
Leiden en coachen van medewerkers	B+N	J	Gaan we leiden, begeleiden, coachen of een beetje van alle drie? Is het afhankelijk van de situatie of van de persoon, of van de ontwikkeling van de medewerker in de school? Aan de hand van enkele eenvoudige modellen leren we zien wie je best hoe begeleidt. We staan stil bij schoolinterne vragen en voegen een groot aantal tips toe, zodat je zelf goed en wel aan de slag kan als leidinggevende.
Makelaarsfunctie	B+N	allen	Een makelaarsfunctie voor onderwerpen die VONAC niet zelf kan begeleiden, i.s.m. de eigen scholen van de koepel (bv. Eureka met Adibib, Blijdorp etc.), de PBD's van de grote koepels of met externe nascholingsinstituten. Kan rond tal van aspecten zoals vakdidactische ondersteuning, coöperatief leren, LSCI, juridische vragen, infrastructurele aspecten etc.

Praktisch

De bovenvermelde begeleiders zijn de mensen die het betrokken onderwerp kunnen begeleiden. Soms loopt een traject met 2 of meer begeleiders, zeker als het om langduriger of complexer projecten gaat.

Wat betreft de duur van de opleidingen is de afspraak binnen VONAC dat dit in onderling overleg met de school of het centrum afgesproken wordt. De duur kan in die zin variëren van korte tussenkomsten tijdens een personeelsvergadering (bv. 1 of 1,5 uur) via sessies van een halve dag tot langere opleidingen die meerdere sessies kunnen omvatten. We plannen zelf weinig opleidingen met open inschrijving omdat een nascholing op maat aanzienlijk meer resultaat geeft voor de school of het centrum. Vanuit VONAC propageren we ook sterk om opleidingsinspanningen progressief in te bouwen in langere begeleidingstrajecten omdat deze geïntegreerde projecten een beduidend grotere toegevoegde waarde en effectiviteit genereren.

Bovenstaand overzicht omvat de meeste thema's waarover momenteel een aanbod beschikbaar is. Op vraag van scholen en centra kunnen andere thema's eveneens worden uitgewerkt in functie van begeleiding of nascholing. Vragen over thema's die niet vermeld staan in bovenstaand overzicht kunnen dus steeds aan VONAC worden doorgegeven en kunnen (zoals vermeld) ook via de makelaarsfunctie worden gerealiseerd. De concrete afspraken over deze trajecten worden gemaakt in onderling overleg tussen de directie, de externe begeleiding en VONAC.

De nascholingen en begeleiding zijn gratis voor scholen en centra van VOO en hun personeel. Deelnemers van buiten VOO betalen voor de nascholingen € 45 per halve dag nascholing en € 90 per hele dag. Voor groepsgerichte nascholing of voor begeleiding worden specifieke afspraken gemaakt tussen de aanvrager en VONAC.

Vragen over de thema's in het VONAC-aanbod of het vastleggen van nascholingen of begeleidingen kan rechtstreeks geregeld worden met de betrokken begeleiders:

Ann Servranckx	ann.servranckx@voop.be	0476 56 29 68
Veerle Wauters	veerle.wauters@voop.be	0493 18 62 96
Lies Pycke	lies.pycke@voop.be	0476 569 169
Johan Royeaerd	johan.royeaerd@voop.be	0486 031 131